

KAPITALNYT

FINANSRÅDETS NYHEDSBREV NR. 7 · OKTOBER 2009

INDHOLD

- 1 En vej ud af vækstkrisen
- 3 Leder: Regulering - en balancekunst
- 4 Ny rapport giver København stærke kort på hånden
- 5 Finans- og IT-sektoren står bag hvert 6. job i København
Ansøgning: Nye CFIR-projekter for 37,5 mio. kr.
- 6 Danske banker 6. bedst i Europa
Digital tinglysning fornuftigt fra start
- 7 Finanstilsynets analyse af bankrenter er misvisende
- 8 Lavere udlånsrente for virksomheder nu end før krisen
Universiteter holder professionsbachelorer ude
- 9 Fortsat ingen kreditklemme
Vækst i verdensklasse
- 10 EU-tilsyn skal dæmme op for kriser
Ny lov kan fylde kunders postkasser

En vej ud af vækstkrisen

AF KONTORCHEF TROELS KJØLBY NIELSEN

Finansrådet har med en ny vækstpolitik formuleret en række bud på en vej ud af vækstkrisen. Politikken vil bidrage til at styrke konkurrencekraft og produktivitet, så Danmarks fald ned af den globale velstandsstige stopper.

Danmark står over for store udfordringer i kølvandet på krisen. Produktivitetsudviklingen er gået i stå, og den demografiske udvikling vil trække væksten ned i de kommende år. Vi er i løbet af det seneste årti faldet ned af den globale velstandsstige fra en 6. til en 12. plads, og faldet vil fortsætte, hvis vi ikke tager en række svære, men nødvendige beslutninger. Nedsættelsen af regeringens Vækstforum bydes i den sammenhæng velkommen og bør berede vejen for reformer. Det er håbet, at arbejdet kan være med til at sætte vækst på dagsordenen, og det er i den forbindelse Finansrådets holdning, at regeringen bør sætte et konkret vækst mål for økonomien.

Produktivitet gået i stå

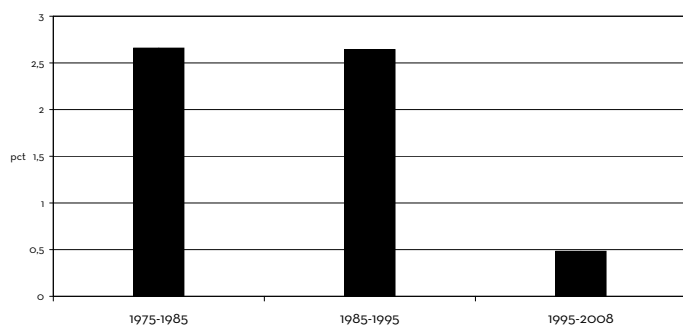
Vækst fremmes ved at øge arbejdsindsatsen og/eller ved at øge produktiviteten. Et bedre bytteforhold kan også

Fortsættes på side 2

Fortsat fra forsiden

bidrage til væksten, men det er svært systematisk at realisere disse gevinster. Derfor er der brug for at sætte ind på de to første punkter. I de kommende år bliver det svært at opnå et positivt bidrag til væksten fra en øget arbejdsindsats, men det er vigtigt via arbejdsmarkedsreformer at minimere det negative bidrag ved at fastholde folk på arbejdsmarkedet. Hvis vi skal undgå at falde længere ned af den globale velstandsstige, er det først og fremmest afgørende, at vi får sat skub i produktivitetsudviklingen. Her er Danmark gået i stå, jf. grafen herunder.

Gennemsnitlig årlig produktivitetsvækst i Danmark, udvalgte perioder

Hvis man sammenligner med andre lande, har produktivitetsudviklingen i Danmark været svag de seneste 10-15 år, jf. grafen herunder. Som det fremgår, har Danmark haft den næst-dårligste udvikling i OECD.

Gennemsnitlig årlig produktivitetsvækst i OECD-lande, 1995-2008

- Tallene taler sit tydelige sprog. Der er ingen undskyldninger for ikke at tage fat på reformerne, så de kan vedtages i god tid, inden de skal træde i kraft. Udfordringerne og en række af løsningerne er veldokumenterede i Velfærdskommissionens og Arbejdsmarkedskommissionens rapporter, siger Susanne Schøtt, underdirektør i Finansrådet.

Der er også en række ubesvarede spørgsmål. For eksempel er det umiddelbart svært at forklare paradokset, at Danmark har en meget lavere produktivitetsudvikling end de lande, vi normalt sammenligner os med, samtidig med at Danmark scorer højt på de rammevilkår, som har indflydelse på produktiviteten. Regeringens Vækstforum bør her spille en afgørende rolle ved at sætte fokus på, hvordan vi kan fremme produktiviteten, blandt andet ved at se på hvad vore nabolande gør rigtigt.

Finansrådets vækstpolitik fokuserer på følgende syv overordnede temaer:

- > Lige konkurrencevilkår - hjemme som ude
- > Uddannelse - investering i en kompetent arbejdsstyrke
- > Forskning, udvikling og innovation - grundlaget for Danmarks konkurrencedygtighed på lang sigt
- > Fremme af iværksætterlyst og -kompetencer
- > Øget brug af offentlig-privat samarbejde
- > Større satsning på fremtidens klynger
- > Større arbejdsudbud og mindre skat.

Initiativkataloget indeholder både store og små konkrete bud på, hvordan Danmark kan komme ud af vækstkrisen, så de fremtidige generationer ikke stilles relativt ringere end de nulevende generationer. Se hele politikken på www.finansraadet.dk/kommentarer. **K**

Med G20 i spidsen beskæftiger politikere sig verden over med regulering af den finansielle sektor for at undgå en gentagelse af den finansielle krise.

Det er positivt, og det giver håb. Ikke om *mere* regulering, men om *bedre* regulering. Og om *international* regulering. Det er det, der er behov for. Bankerne og den øvrige finansverden er en international sektor, som derfor naturligt også kræver international regulering. Nationale særregler vil blot føre til

REGULERING – EN BALANCEKUNST

skæv og ulige konkurrence og til flytning af specifikke bankopgaver landene imellem.

Vi deltager derfor gerne – og aktivt – i det store og betydningsfulde arbejde, der foregår i regi af G20, EU-Kommissionen, IMF, Basel, IASB (International Accounting Standards Committee) og FSF (Financial Stability Board). Der er meget regulering på vej inden for mange områder. Det *kan* være fornuftigt og er det i mange tilfælde. Men – og der er et men – regulering er også en balancekunst. Både politikere og fagfolk står derfor over for en meget svær opgave.

Reguleres der for lidt, er der risiko for, at nogle processer ikke kan styres og kører længere end ønsket. Reguleres der derimod for meget, er der stor risiko for, at man svækker et af de allervigtigste rammevilkår for vækst i samfundet, nemlig kapitalfrembringelse. Det vil – helt utilsigtet – lægge en dyne over samfundsøkonomien, som kan forlænge den lavkonjunktur, vi i øjeblikket er i, eller starte en ny.

Ser vi for eksempel på øget kapitalkrav, vil en for stram regulering gøre det sværere at forrente kapitalen, og færre vil investere. Resultatet vil være mindre vækst i samfundet.

Vi er ikke imod regulering – vi ønsker blot en bedre regulering og en international koordineret regulering. Og en regulering, der opfylder den svære balancekunst.

Skal vi have økonomisk vækst på sigt, er det vigtigt, at bankerne fortsat vil kunne finansiere også risikofyldte investeringer. Bankerne har ikke blot et medansvar i det seneste års miserer, men er også en del af forklaringen på mange forudgående års optimisme og betydningsfulde vækst. Den finansielle udvikling skal nok holdes i ave, men ikke slukkes. Vi vil gerne være med til at finde balancen. **K**

KAPITAL NYT

KAPITAL NYT

OKtober 2009 Nr. 7. 5. årgang.

Redaktion og abonnement

Finansrådets Hus

Amaliegade 7, 1256 København K

kapital@finansraadet.dk

Telefon 3370 1000. Fax 3393 0260.

Udgiver

Finansrådet

Redaktionen

Redaktør Mikael Winkler (ansvh.),

miw@finansraadet.dk.

Kommunikationskonsulent

Martin Sejer Lützen,

mssl@finansraadet.dk.

Webmaster Helle Jeppesen,

hje@finansraadet.dk.

Layout

Grafisk designer Gitte Blå,

gib@finansraadet.dk

Udgivelse

KAPITAL NYT udkommer ca. 10 gange årligt.

ISSN 1603-9955

Ny rapport giver København stærke kort på hånden

AF ERHVERVSKONSULENT MIKKEL FRELTOFT KROGSHOLM

Den danske finanssektor er helt fremme i verdenseliten, når det gælder udvikling og anvendelse af IT. Også fremadrettet er der store muligheder for Danmark i samspillet mellem finans og IT. Det konkluderer konsulentfirmaet Oxford Research i en ny rapport udarbejdet for organisationen Copenhagen Finance IT Region (CFIR).

Rapporten peger på, at den danske finans- og IT-sektor har fem stærke kort på hånden, når der skal konkurreres internationalt: Investeringssoftware, IT-sikkerhed, brugervenlighed, procesoptimering og mobile banking. Inden for disse fem styrkepositioner har Danmark et stort internationalt potentiale, og de eksportmæssige perspektiver er lovende.

- Finans- og IT-sektoren står i dag som en vital grundpille i erhvervslivets samfundets infrastruktur og konkurrenceevne. Særligt IT er i dag altafgørende for den finansielle sektors samlede innovations- og konkurrencekraft, forklarer Nicholas Falck Lund, sekretariatschef i CFIR.

- Muligheden for at udnytte og udvikle styrkepositionerne er dybt afhængig af, om regionen er i stand til at tiltrække og fastholde højt kvalificeret arbejdskraft og internationale virksomheder, siger Nicholas Falck Lund.

Copenhagen Finance IT Region (CFIR) er en organisation med 14 stærke partnere, der blev dannet i marts 2009 med det formål at bevare og udvikle Københavns styrkepositioner inden for finans og IT i den hårde internationale konkurrence med europæiske storbyer som Dublin og Stockholm.

Figuren til højre opsummerer nogle af de styrker, svagheder, muligheder og trusler, som København står overfor i fremtidens konkurrence på det internationale finansielle marked.

Rapporten kan downloades på www.cfir.dk

<p>STRENGTHS</p> <ul style="list-style-type: none">• Fleksibel og veluddannet arbejdsstyrke• Udbredt efteruddannelse af arbejdskraften• Politisk stabilitet• Internationalt anerkendt IT-sektor• Politisk fokus på e-parathed• Høj IT-parathed i befolkningen og blandt virksomheder• Specialiseringer: Investeringssoftware, IT-sikkerhed, brugervenlighed, procesoptimering, mobile banking.• Høj grad af teknologianvendelse i den danske finansielle sektor sammenlignet med andre store lande• Stor realkreditsektor	<p>WEAKNESSES</p> <ul style="list-style-type: none">• Manglende uddannelses/efteruddannelses tilbud i krydsfeltet mellem finans- og IT• Begrænset tiltrækning og fastholdelse af højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft• Mange personer med finansielle uddannelser forlader Danmark• Højt lønniveau og indkomstskat• Finanssektorens lønsumsafgift• Lav tilstedeværelse af udenlandske banker• Manglende medlemskab af euroen• Begrænset international synlighed
<p>OPPORTUNITIES</p> <ul style="list-style-type: none">• Omstrukturering i de finansielle centres hierarki som følge af finanskrisen• Øget fokus på gennemsigtighed og good corporate governance• Øget betydning af IT- og dermed danske specialiseringer - i den finansielle sektor• Øget internationaliseringsmuligheder for danske finansvirksomheder som følge af EU-regulering• Større pres på offshore finansielle centre• Samarbejde mellem europæiske finansielle centre	<p>THREATS</p> <ul style="list-style-type: none">• Lav vækst som følge af lavkonjunktur og demografi• Hurtigt voksende finansielle centre (primært i Asien)• Mange finansielle centre i nærheden: Stockholms ambition om at blive Nordens dominerende finansielle center• Øget konkurrence om højt kvalificeret arbejdskraft i den europæiske finanssektor• Høj andel af arbejdsstyrken nær pensionsalderen• Teknologisk afhængighed - udskiftning af systemer for bundet med store omkostninger• Udenlandske overtagelser af danske banker• Risiko for overregulering

Finans- og IT-sektoren står bag hvert 6. private job i København

Finans- og IT-sektoren har haft vokseværk – især i København, hvor sektoren nu står bag hvert 6. private job.

Finans- og IT-sektoren har et rekordhøjt antal ansatte i Region Hovedstaden – og i særdeleshed i Københavns Kommune. Det viser de nye 2008-tal på Metropolindekset, der giver et billede af, i hvilket omfang forskellige sektorer er knyttet til et geografisk område.

Metropolindekset slår fast, at hovedstadsområdet udgør en særlig klynge for specialister og udviklingsfolk inden for finansiering og IT. I Region Hovedstaden er Metropolindekset for den finansielle sektor på 2,2, hvilket betyder, at der er 120 procent flere ansatte i sektoren i forhold til de øvrige regioner. Metropolindekset for IT- og informationssektoren er på 3,2.

Finanssektoren er gået fra 42.643 job i Region Hovedstaden i 2007 til 45.703 job i 2008, hvilket svarer til ca. hvert 12. job i den private sektor. Ligeledes er IT- og informationstjenestesektoren steget og beskæftiger således 29.424 personer, hvilket svarer til hvert 19. private job i regionen.

Kæder vi tallene fra finans- og IT-sektoren sammen, ligger det samlede Metropolindeks for Region Hovedstaden på 2,5 med et samlet beskæftigelsesantal på 75.125 personer, ca. hvert 8. private job i regionen. For Københavns Kommune ligger Metropolindekset på 3,0 med et samlet beskæftigelsesantal på 32.667 personer, ca. hvert 6. private job i kommunen.

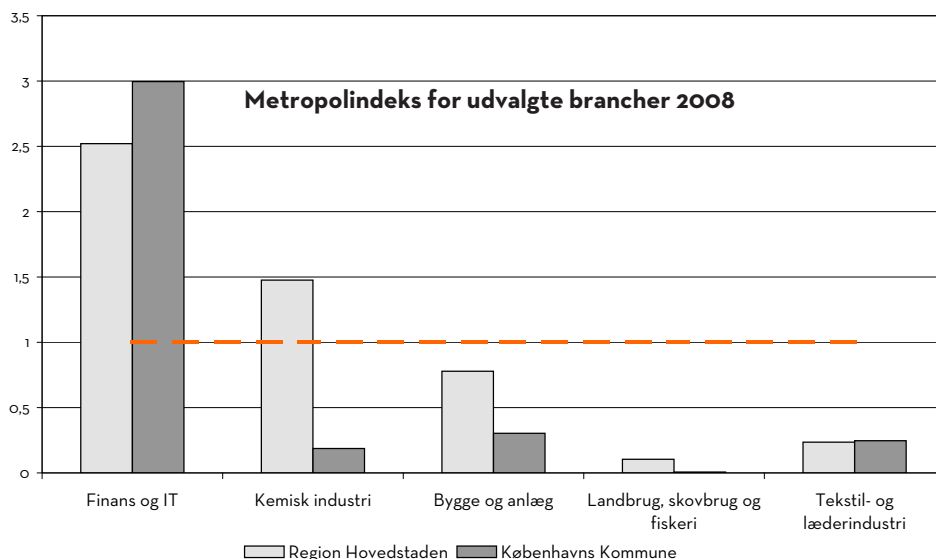
Der er tale om videnstunge job, der i realiteten kunne placeres i Stockholm eller Dublin. Derfor er det ingen selvfølge, at København og Region Hovedstaden har formået at tiltrække så mange af den slags job. Målet er endnu flere.

- Den høje koncentration af finans- og IT-job giver København et godt udgangspunkt i den internationale konkurrence. Hvis man sætter fokus på de synergier, der kan hentes i krydsfeltet mellem finans og IT, kan København blive et inter-

nationalt center for innovation og vækst. Det er denne gevinst, Copenhagen Finance IT Region (CFIR) søger at udnytte ved at bringe finans og IT tættere sammen og derved styrke og udvide Københavns stærke position, siger sekretariatschef i CFIR, Nicholas Falck Lund.

OECD vurderer, at når der skabes 100 arbejdspladser i København, bliver der skabt 20 nye arbejdspladser i resten af Danmark.

nfl

Region Hovedstaden og Københavns Kommune vs. det øvrige Danmark
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, RASA1.

Ansøgning: Nye CFIR-projekter for 37,5 mio. kr.

Første fase i initiativet Copenhagen Finance IT Region (CFIR) har vist, at København og Danmark har en markant styrkeposition på finans- og IT-området. De første projekter er sat i søen med målene om at skabe det kontantløse samfund og styrke finans- og IT-kompetencerne yderligere.

For at videreudvikle disse styrkeområder ansøger Finansrådet sammen med de 13 partnere om et samlet budget på 37,5 mio. kr. til CFIR's fase 2 gennem Vækstforum Hovedstaden og EU's Regionalfond. Satsningen skal udvikle en af hovedstadens mest værdiskabende klynger og bidrage til konkrete projekter, der vil løfte hele regionens konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse.

aps

Danske banker 6. bedst i Europa

Danske banker lyser op i EU-forbruger-rapporter, der ellers uddeler drøje hug til den samlede europæiske banksektor.

AF JOURNALIST MARTIN SEJER LÜTZEN

Danske banker er blandt de billigste banker i Europa og har nogle af de mest gennemskuelige priser. Det viser nye EU-undersøgelser af den europæiske banksektor. Ud af de 27 EU-lande kommer Danmark ind på en 6. plads, når man sammenligninger blandt andet prisen på at have en bankkonto og gennem-sigtigheden i bankernes produkter.

- Undersøgelserne viser, at det i Danmark er muligt at få en indlånskonto til en rimelig pris. Samtidig kan vi bryste os af en god gennemsigtighed. Danske kunder har mulighed for at se bankernes priser i de enkelte banker eller på deres hjemmesider. Man kan også sammenlignende bankernes priser ved at benytte portalen www.pengepriser.dk. Det er op til kunderne at bruge de værktøjer, der er

til rådighed, siger Jeanne Blyt, kontorchef i Finansrådet.

Undersøgelserne retter generelt en hård kritik mod den europæiske banksektor og kritiserer de europæiske banker for, at det "næsten er umuligt at gennemskue og sammenligne tilbud". Særligt de italienske og spanske banker står for skud. De europæiske forbrugere synes, at de ofte får for mange papirer og efterspørger i stedet kort og klar information på højst et par sider samt overskuelige pris-eksempler, som er lette at sammenligne.

- For at undgå "overinformation" håber jeg, at EU i fremtidige direktiver har mere fokus på informationsmængden. Man kunne for eksempel niveaudele informationen mere, så kunderne får udleveret den mest relevante information, mens resten kan ligge på Internettet, foreslår Jeanne Blyt.

Finansrådet forholder sig dog kritisk til EU-rapporterne, da det ikke er muligt at foretage en helt korrekt og direkte sam-

menligning mellem så mange landes indlånsprodukter, der indeholder forskellige serviceydelser.

Moderne, forgældede optimister

Rapporterne fremhæver i øvrigt Danmark for at have en moderne betalingsstruktur med et højt antal Dankort-transaktioner, der samtidig er billige. En dansk gennemsnitskunde foretog 229 transaktioner i 2007, hvilket er væsentligt højere end EU-gennemsnittet på 149. For de danske bankkunder gælder det, at 61 procent bruger netbank, hvilket kun er overgået af Holland, hvor tallet er 69 procent.

Rapporterne viser desuden, at danskerne er de 4. mest forgældede, men alligevel mest optimistiske i Europa på egne vegne. Kun 22 procent tror, at de bliver personligt ramt af den økonomiske krise, mens det gælder for 88 procent af grækerne og ungarene. Danskerne ry som det lykkeligste folkefærd i verden kan altså også bære en massiv gældsættelse. **K**

Digital tinglysning fornuftigt fra start

Danmark har som det første land i verden indført digital tinglysning. Overgangen fra manuel til digital tinglysning blev fuldført den 8. september 2009, og de første uger med det nye system er forløbet fornuftigt.

Den digitale tinglysning foregår nu centralt i Hobro, hvor Domstolsstyrelsen har åbnet sit store, nye tinglysningskontor. Den finansielle sektor tinglyser via sit eget system (eFPI), der er koblet op på Domstolsstyrelsens centrale system. Det er e-nettet, der har udviklet den finansielle sektors systemløsning (eFPI) til digital tinglysning, og her er direktør Jørn Knudsen godt tilfreds.

- Allerede på systemets anden levedag var den finansielle sektors system i fuld drift og har siden formidlet ca. 40.000 transaktioner dagligt, hvoraf hovedparten er forespørgsler. Efter en uges drift var vi oppe på at fremsende ca. 1200 anmeldelser om

dagen, hvilket svarer til det normale niveau før overgangen, fortæller e-nettets direktør Jørn Knudsen.

- Generelt har vores eFPI-system fungeret stabilt og været tilgængeligt for brugerne i den finansielle sektor. De første uger har givet os værdifulde erfaringer, som vi bruger fremadrettet for at gøre systemet endnu bedre, siger direktør Jørn Knudsen fra e-nettet.

I Finansrådet har man også en positiv oplevelse efter de første uger med digital tinglysning:

- Set fra vores synspunkt er projektet kommet fornuftigt fra start. Der har været børnesygdomme og er der fortsat, men ikke mere end man kunne forvente. Alt i alt er vi godt tilfredse indtil videre, siger underdirektør i Finansrådet, Tina Füssel.

Den gode start ændrer dog ikke på den oprindelige vurdering af, at hele processen omkring digital tinglysning vil være i en opstartsfasen resten af året på grund af de mange tekniske udfordringer og pres på de nye systemer i overgangsfasen. **msl**

Finanstilsynets analyse af bankrenter er misvisende

AF KONTORCHEF NIELS STORM STENBÆK

Bankernes renteindtægter kommer ikke alene fra private og virksomheder, men også fra for eksempel handelsaktiviteter og obligationer. Derfor kan man ikke konkludere, at de stigende renteindtægter alene kommer fra en øget rentemarginal, som det har været gengivet i medierne.

Finanstilsynet offentliggjorde for nylig "Pengeinstitutternes regnskaber 1. halvår 2009". Her fremgår det blandt andet, at bankernes renteindtægter er øget cirka 39 procent i første halvår 2009 i forhold til første halvår 2008 – fra 25 milliarder kroner til 35 milliarder kroner. For gruppe 1 banker (dvs. de seks største banker i Danmark) var stigningen på 55 procent.

Det konkluderes på første side, at "netto-renteindtægterne steg, hvilket kan henføres til en forøget rentemarginal". Dette er ikke korrekt.

Bankernes nettorenteindtægter er steget. Imidlertid indberetter bankerne renteindtægter for 11 forskellige poster. Der er ikke i Finanstilsynets rapport skelnet mellem renteindtægter fra udlån til private og virksomheder og alle andre renteindtægter, der intet har med private og

virksomheder at gøre. Stigningen i renteindtægter overvurderes derfor betydeligt.

Flere misforståelser

Finanstilsynets opgørelse har af den grund naturligt ført til flere misforståelser i medierne.

En opgørelse på baggrund af gruppe 1 bankernes regnskaber for bankaktiviteter viser således, at nettorenteindtægterne fra udlån til danskerne det seneste år er øget 18 procent (svarende til cirka 2,5 mia. kr.), og ikke som Finanstilsynet anfører 55 procent (næsten 10 mia. kr.).

Derudover er handelsafdelingernes aktiviteter medtaget i Finanstilsynets opgørelse, hvormed bankernes handelsporteføljer kommer til at indgå i den samlede opgørelse over renteindtjening. I disse porteføljer indgår et højt antal af rentebærende obligationer og andre finansielle instrumenter såsom valuta-, rente- og aktiekontrakter.

Dertil kommer, at bankerne nu er forholdsvis likvide i øjeblikket, som følge af den uro der har været på pengemarkederne. Man holder således mange obligationer, der er relativt nemme at omsætte. Gruppe 1 bankerne havde for eksempel næsten 800 milliarder kroner i obligationer ved udgangen af 1. halvår

2009. Disse obligationer får bankerne også renter på. Dette afkast har Finanstilsynet ligeledes posteret som renteindtægter.

Endelig medregner Finanstilsynet renteindtægter fra danske bankers filialer i udlandet, dvs. indtægter fra svenskere, nordmænd, irere mm., fordi det danske tilsyn er tilsynsførende over for de danske udenlandske filialer.

Svagt stigende marginal

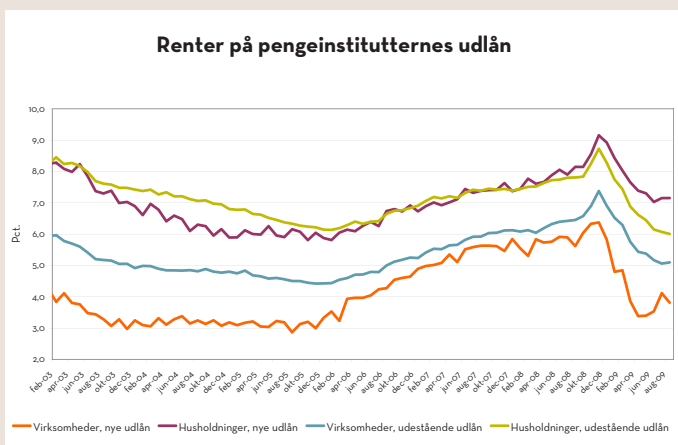
Når man ser på Finanstilsynets tal, skal man være opmærksom på, at det netop er de samlede renteindtægter fra alle poster, hvorfor man skal være forsigtig med at lave en direkte kobling til rentemarginalen.

Rentemarginalen har været svagt stigende de seneste måneder som følge af højere omkostninger og større risiko for tab. Men det er misvisende alene at tilskrive stigningen i bankernes samlede renteindtægter en højere rentemarginal over for danske kunder. Inddragelse af rentebetalingen fra for eksempel kunder i udlandet, en højere handelsaktivitet og ønsket om en bedre likviditet udgør en betydelig del af forklaringen bag de højere renteindtægter det seneste år. **K**

Lavere udlånsrente for virksomheder nu end før krisen

Bankernes udlånsrente til virksomheder er på det laveste niveau i to år. Det viser den seneste rentestatistik fra Nationalbanken. Udlånsrenten til virksomheder har været kraftigt faldende siden sidste efterår, jf. nedenstående figur. Siden november 2008 er renten på udestående udlån til virksomheder faldet fra 7,4 pct. til 5,1 pct.

Rentenedsættelserne er også slået igennem for nye lån til virksomheder. Den seneste måned er udlånsrenten for nye forretninger faldet til 3,8 procent, og det er 1,8 procentpoint lavere end for et år siden.

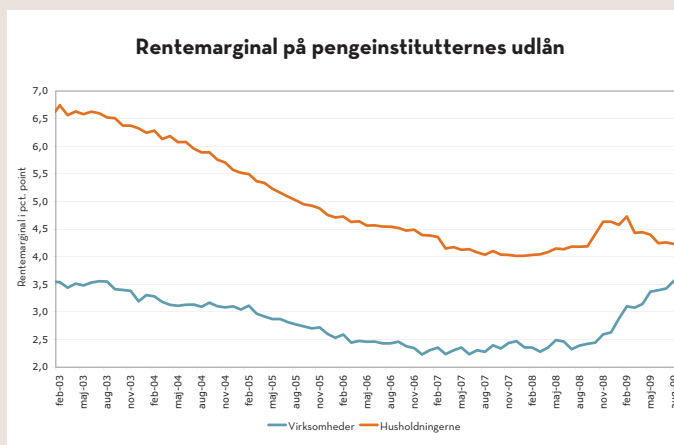

Kilde: Nationalbanken

Det er også blevet billigere for husholdninger at have lån i banken. Som det fremgår af nedenstående figur, ligger renten på eksisterende lån til husholdninger på et historisk lavt niveau, nemlig 6,0 procent. Husholdningerne betaler også en lavere pris, når de optager nye lån. Renten på nye lån til husholdning-

er 1 procentpoint lavere end for et år siden og er nu på 7,2 procent.

Hvis man sammenholder bankernes udlånsrente med indlånsrenten, kan man se, at rentemarginalen har været relativt stabil de seneste fire måneder, hvilket også blev anført i en kommentar fra Nationalbanken i forbindelse med offentliggørelse af denne rentestatistik. Dette gælder både for virksomheder og husholdninger.

Kilde: Nationalbanken

Nationalbankens tal viser samlet, at udlånsrenten for både virksomheder og husholdninger ligger på et lavere niveau end før den finansielle krise. Bankernes lave udlånsrenter skal ses som en reaktion på stabiliseringen af de finansielle markeder samt Nationalbankens historisk lave udlånsrente.

aso

Universiteter holder professionsbachelor ude

Professionsbachelorer som fx bankrådgivere, lærere og sygeplejersker bør have let og direkte adgang til relevante kandidatuddannelser på universiteterne. Som det er nu, mangler universiteterne et reelt incitament til at optage andre bachelorer end dem, de selv har uddannet. Flere universiteter vil ikke anerkende, at en professionsbachelor er på samme niveau som en universitetsbachelor – selv om det er slået fast i den officielle danske kvalifikationsramme. Universiteterne

frygter at miste studerende til andre bachelorstudier i stedet for at se potentialet i at tiltrække flere studerende til kandidatuddannelserne.

Flere valgmuligheder til de unge

Finansrådet mener, at det er nødvendigt med politisk opbakning for at sikre adgang for professionsbachelorer til relevante kandidatuddannelser uden unødigt supplerende. Bedre adgang vil medvirke til at hæve det samlede uddannelsesniveau i Danmark og sikre en attraktiv professionsrettet uddannelsesvej. De professionsrettede videregående uddannelser er vigtige, for det er gennem dem, at vi skal

nå målet om, at 50 procent af alle unge skal have en videregående uddannelse. Vi ved fra mange undersøgelser, at generation Y, som de unge populært kaldes i dag, vil have mange valgmuligheder og ikke vil låses fast. Mangel på fleksibilitet og overgangsmuligheder i uddannelsesystemet kan derfor have en direkte demotiverende effekt på potentielle studerende og afholde dem fra at vælge en professionsrettet uddannelse til fx lærer eller sygeplejerske. Det svækker de professionsrettede uddannelser, og det kan betyde, at færre får en videregående uddannelse.

cen

Fortsat ingen kreditklemme

Nye tal fra Nationalbanken viser, at bankernes udlån til private (husholdningerne) er faldet svagt i august måned med 0,3 procent, svarende til ca. 1,7 mia. kr., når der korrigeres for sæsonudsving. I forhold til samme måned sidste år er udlånet faldet med 3 procent, jf. figuren.

Nationalbankens opgørelse viser også, at bankernes udlån til danske virksomheder er faldet med 1,5 procent fra juli til august 2009, når der tages højde for sæsonudsving. I forhold til situationen for et år siden er udlånet til virksomhederne faldet med ca. 7,5 procent, jf. figuren.

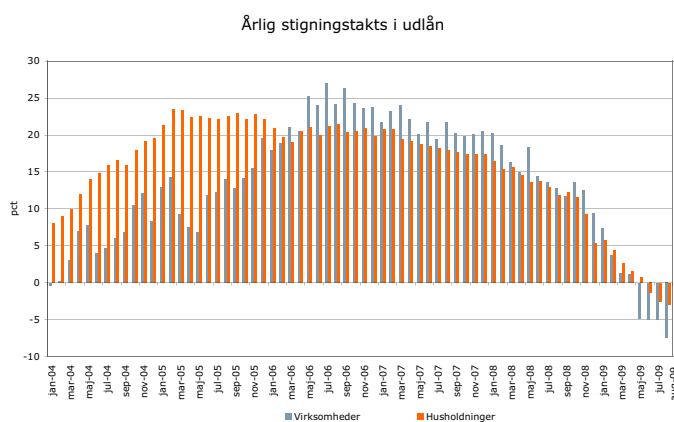
En stor del af faldet i udlånet til virksomheder kan tilskrives et lavere træk på kassekreditter. Det hænger sammen med den forlængede kredittid for betaling af moms, A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, som har øget virksomhedernes likviditet med omkring 50 mia. kr. og dermed mindsket virksomhedernes lånebehov tilsvarende.

Yderligere er en del erhvervslån blevet "flyttet" over i realkreditinstitutterne fra bankerne, hvilket Nationalbankens opgørelse også viser. Virksomhedernes lånebehov er desuden faldet, fordi Danmark befinder sig i en økonomisk lavkonjunktur, hvilket har reduceret virksomhedernes afsætningsmuligheder og behov for nyinvesteringer.

Virksomhedernes fald i efterspørgsel efter lån i bankerne illustreres tydeligt i Danmarks Statistiks konjunkturbarometre, der viser, at manglende efterspørgsel er det største problem for de fleste. Kun et fåtal angiver "vanskelige låneforhold" som årsag til produktionsbegrænsninger. Det er "manglende efterspørgsel", der er problemet for de fleste.

Der er således ikke noget, som indikerer, at der skulle være en generel kreditklemme i Danmark, hvor sunde virksomheder skulle have problemer med at låne penge i banken. Det bekræftes i øvrigt også af Nationalbankdirektør Nils Bernsteins udtalelser i forbindelse med offentliggørelsen af Nationalbankens Kvartalsoversigt for 3. kvartal 2009.

mof

Kilde: Nationalbanken og egne beregninger

Vækst i verdensklasse

Fremtidens vækst afhænger i høj grad af en veluddannet arbejdsstyrke. Derfor spiller Finansrådet ind med to vigtige satsningsområder i forbindelse med efterårets finanslov.

Taxametrene på de samfundsvidenskabelige uddannelser bør hæves med mindst 8.000 kr. pr. studenterårsværk. Ligeledes bør professionshøjskolerne og erhvervsakademierne tilføres midler for at understøtte videncentrenes udviklingsaktiviteter. Begge satsningsom-

råder har afgørende betydning for kvaliteten af de videregående uddannelser.

En videregående uddannelse må aldrig ende som selvstudium. Derfor er det bidende nødvendigt, at taxametrene hæves på de samfundsvidenskabelige og humanistiske uddannelser, så de studerende kan få mere end de syv timers undervisning om ugen, som er praksis nogle steder. Syv timer kan aldrig være verdensklasse.

Vigtige videncentre

De professionsrettede uddannelser er afhængige af samarbejdet med aftagerne og universiteterne, hvis de skal nærme sig verdensklasse. Uddannelser-

nes udvikling og kvalitet er afhængig af den viden, der skabes i videncentrene, hvor universiteternes forskning møder erhvervslivets praksis. Uden videncentrene vil finansuddannede, lærere, pædagoger og sygeplejersker miste muligheden for at se fremtidens behov.

Hvis Danmark vil have "videregående uddannelser i verdensklasse", som regeringen formulerede det i et debatoplæg i 2005, så er det afgørende at satse på fremtidens uddannelser nu. Kun en veluddannet arbejdsstyrke tilpasset fremtidens behov kan sikre fremtidens vækst.

cbc

EU-tilsyn skal dæmme op for kriser

AF AFDELINGSCHEF KIM BUSCK-NIELSEN

Ny struktur styrker muligheden for at regulere samarbejde og tilsyn med finanssektorerne i EU.

EU-Kommissionen har offentliggjort sin "Financial Supervision Package" med forslag til en ny tilsynsstruktur på de finansielle markeder: bank, værdipapirer og forsikring/pension.

Når Kommissionen har taget fat på en reform af tilsynsstrukturen, skyldes dette erfaringerne fra den nuværende finansielle krise og årsagerne til dens opståen. Krisen skyldes mange faktorer, men én faktor – dog uden at være den væsentligste – var manglende samarbejde og koordination mellem de nationale tilsyn i EU – ikke mindst i relation til grænseoverskridende finansielle koncerner, der er underlagt flere landes tilsyn og tilsynslove.

EU's forslag til ny tilsynsstruktur tager sigte på at udbedre disse forhold gennem styrkelse af den finansielle stabilitet i EU, ensartet tilsynspraksis (single rulebook), identifikation af finansielle risici på et

tidligt stadium og procedurer for en hurtig fælles indsats i sådanne situationer. Den nye tilsynsstruktur skal være på plads og i gang allerede i løbet af 2010.

Finansrådet hilser forslaget velkommen. Der er tale om et konstruktivt projekt, som givet vil bidrage til at styrke reguleringen af og tilsynet med finanssektorerne i EU. Også på globalt plan tages tilsvarende initiativer, herunder i USA, på baggrund af G20-beslutningerne.

Der er nu behov for at analysere forslagene og konsekvenserne heraf. Det gælder også om at sikre den tilstrækkelige politiske vilje til at gennemføre reformen (med de nødvendige justeringer) samt til at efterleve reglerne.

Opdelt i to søjler

Den foreslåede tilsynsstruktur består af to søjler:

> **Et makro-tilsyn** (European Systemic Risk Board), der primært består af centralbankerne i EU, og som skal overvåge den finansielle stabilitet i EU, herunder foreslå initiativer til at imødegå eventuelle trusler.

> **Et mikro-tilsyn** (European System of Financial Supervisors) for henholdsvis banker, værdipapirer og forsikring/pension.

Det løbende dag-til-dag tilsyn med de finansielle virksomheder varetages som hidtil af de nationale tilsyn, men disse indgår samtidig i et EU-netværk under koordinerende og i visse tilfælde beslutende rolle af tre nye "EU-tilsynsmyndigheder": The European Banking Authority, The European Securities and Markets Authority og The European Insurance and Occupational Pensions Authority.

For at sikre informationsudveksling og et ensartet tilsyn med grænseoverskridende koncerner oprettes der såkaldte tilsynskollegier for disse bestående af de relevante nationale tilsyn fra lande, hvor banken har datterselskaber og større filialer. Kollegierne ledes af moderbankens tilsynsmyndighed. EU-tilsynsmyndigheden deltager også i kollegierne for at sikre en ensartet tilsynspraksis og for at bilægge tvister mellem tilsynene samt i visse tilfælde træffe afgørelse direkte over for de enkelte banker.

Den ensartede tilsynspraksis sikres med etableringen af fælles tilsynsstandarder i en "single rulebook". Myndigheden kan ikke fastsætte nye regler, men skal holde sig inden for de rammer, der er afstukket i direktiverne. Det hindrer ikke myndigheden fra at fremkomme med anbefalinger til tilsynene.

Den private finansielle industris indflydelse i tilsynsstrukturen både på makro- og mikroplan er kun summarisk behandlet i regelsættet. Således hedder det alene, at der (på bankområdet) oprettes en Stakeholder Group med repræsentanter fra bankerne, ansatte, forbrugere og smv'er, som kan fremkomme med anbefalinger til EU-myndigheden. På dette punkt er der efter Finansrådets opfattelse klart behov for stærkere og mere formaliseret informationsudveksling. **K**

Ny lov kan fylde kunders postkasse

Den nye Betalingstjenestelov træder i kraft den 1. november 2009 og betyder nye vilkår for alle betalingskonti som fx nye kortholderregler, netbankaftaler og regler for betalingsservice. Derfor udsender samtlige banker og sparekasser i Danmark i disse dage breve med information om ændringerne.

For bankerne medfører ændringerne betydelige administrative byrder. For kunderne er ændringerne ganske små: De omfatter blandt andet mere information om betalingerne - både før og efter de gennemføres - samt et krav om månedlige kontoudskrifter enten i netbank og eBoks eller på papir for de

kunder, der ikke har tilsluttet sig en elektronisk løsning.

Bankerne opfordrer kunderne til at læse mere om ændringerne og de nye vilkår på bankernes hjemmesider. Ifølge loven har kunder, der ønsker at modtage de tilpassede regler på papir, krav på det. Disse kunder kan indsende et svarkort, hvorefter banken skal sende de tilpassede vilkår. Hvis kunden vælger denne mulighed, vil kunden typisk modtage et brev på langt over 100 sider.

Den nye udgave af Betalingstjenesteloven er baseret på EU-regler, der har til formål at sikre borgere og virksomheder mere ensartede rettigheder på tværs af landegrænserne med henblik på at fremme et indre marked for betalinger i EU.

chw